درمکتب امام

مایه بدبختی مسلمانان

مایه بدبختی مسلمانان، حکومت‌های وابسته به شرق و غرب می‌باشند. و اکیداً توصیه می کنم که به بوق‌های تبلیغاتی مخالفان اسلام و جمهوری اسلامی گوش فرا ندهید که همه کوشش دارند که اسلام را از صحنه بیرون کنند که منافع ابرقدرت‌ها تأمین شود.

صحیفه امام؛ ج۲۱؛ ص۴۱۳ | وصیتنامه سیاسی-الهی

مقاله وارده

به انگیزه سالروز میلاد امام سجاد علیه‌السلام

فروغ هدایت در عصر انحطاط اموی

۱- شرایط جامعه اسلامی در دوره امام سجاد(ع)

امام علی بن الحسین زین‌العابدین علیه‌السلام، طبق روایت مشهور در پنجم شعبان سال ۳۸ هجری در مدینه متولد گردید. آن حضرت اواخر خلافت ظاهری جد گرامی خود امیرالمؤمنین(ع) و دوره امامت عمو و پدر بزرگوار خویش، امام حسن مجتبی(ع) و امام حسین(ع) را درک کرد و دوران حکمرانی معاویه و قتل و شکنجه شیعیان را که از سوی وی و کارگزارانش صورت می‌گرفت، به چشم مشاهده فرمود و نیز در واقعه جانگداز کربلا حضور داشت.

نقشه و توطئه بنی‌امیه به سرکردگی یزید در جریان کربلا این بود که خاندان پیامبر(ص) از میان بروند و کسی از نسل آن حضرت باقی نماند. امام سجاد علیه‌السلام به اراده خداوند به طرز معجزه‌آسایی زنده ماند و از این رو آن حضرت به «آدم اهل بیت» مشهور گردید.

اولاد امیه که هیچ اعتقادی به اصول مسلّم دین مانند توحید و معاد نداشتند، بلکه طبق قرائن متعدد تاریخی پایبند آیین جاهلیت بودند، همواره تلاش می‌کردند با فرهنگ دین و هر آنچه رنگ و بوی اسلام دارد مبارزه کنند و جامعه را به عصر جاهلی بازگردانند. در چنین شرایطی مدینه شهر پیامبر، تبدیل به مرکز مطربان و کنیزکانِ خواننده شد و احکام اسلام و قرآن دستخوش توفان تحریف و تغییر گردید.

یزید پس از حادثه کربلا، فاجعه هولناک دیگری را رقم زد که در تاریخ به نام واقعه حَرّه معروف است مردم مدینه چون از فساد و فحشا و شرابخوارگی یزید مطّلع شدند، قیام کردند و فرماندار وی را از شهر اخراج نمودند. یزید برای سرکوب قیام آنان، سپاهی به فرماندهی پیرمرد کوردلی به نام مُسلم بن عُقبه روانه مدینه کرد. لشکریان مسلم پس از محاصره شهر، دست به قتل عام مردم زدند که تعداد کشتگان این فاجعه تا ده هزار نفر ذکر شده است. آنگاه وی به دستور یزید پلید، سه شبانه‌روز مال و جان و ناموس اهل مدینه را بر سپاهیان خود مباح اعلام کرد که قلم از بیان فجایع و جنایات آنها شرم دارد.

مسلم بن عقبه پس از تصرف مدینه، از مردم به عنوان اینکه عبد و بنده مملوک یزید بن معاویه هستند بیعت گرفت و هرکس از چنین بیعتی امتناع می‌کرد، سر از بدنش جدا می‌شد. اما چون امام سجاد(ع) را نزد وی حاضر کردند، مهابت و جلالت حضرت، آن ملعون الی الابد را فرا گرفت. لذا جز به احترام و تواضع با امام برخورد نکرد و به‌علاوه سخن حضرتش را درباره شفاعت افرادی که نام برد پذیرفت.

وی پس از قتل و غارت مردم مدینه، برای سرکوبی عبدالله بن زبیر که در مکه قیام کرده بود، حرکت کرد ولی در بین راه و در سن ۹۰ سالگی به درکات دوزخ شتافت. پس از مسلم به دستور یزید، حُصَین بن نُمَیر فرماندهی سپاه شام را برعهده گرفت. وی مکه را به محاصره درآورد و با منجنیق خانه کعبه را به آتش کشید. تا آنکه خبر آوردند یزید نیز به اسلاف خود پیوسته و راهی جهنم شده است. مرگ یزید در ربیع الاول سال ۶۴ هجری و در سن ۳۸ سالگی اتفاق افتاد.

پس از یزید، پسرش معاویه بن یزید بر مسند خلافت تکیه زد، اما چهل روز بعد، از خلافت کناره گرفت و دیری نپایید که او نیز به پدر خود ملحق شد. آنگاه با اختلافی که بین امویان بر سر خلافت ایجاد شده بود، سرانجام مروان بن حکم به قدرت رسید. وی در شمار دشمنان سرسخت امیرالمؤمنین علیه‌السلام محسوب می‌شد که در جنگ‌های جمل و صفین علیه آن حضرت شرکت جسته بود. هنگامی که حضرت علی(ع) در جنگ جمل پیروز شد، بزرگوارانه از عقوبت مروان چشم پوشید و آزادش ساخت و سه پیشگویی درباره وی اظهار نمود.(خطبه ۷۳ نهج‌البلاغه) ابتدا فرمود: او همچون مقدار زمانی که سگی بینی خود را بلیسد، حکومت کوتاهی خواهد داشت. گفته‌اند حکومتش چهار ماه و ده روز بود و سرانجام به دست همسرش کشته شد. دوم اینکه امام(ع) از به قدرت رسیدن چهار تن از فرزندان و نوادگان او خبر داد. این چهار تن(فرزندان عبدالملک و نوه‌های مروان) عبارتند از ولید بن عبدالملک، سلیمان بن عبدالملک، یزید بن عبدالملک و هشام بن عبدالملک و در خبر سوم فرمود: امت از دست او و فرزندانش روزگار خونینی خواهند داشت و همین‌گونه شد که امام پیشگویی کرد و این افراد بسیاری از بیگناهان را به قتل رسانیدند.

هنگامی که عبدالملک به خلافت رسید، حجاج بن یوسف را در کوفه گماشت و خود با لشکری به سوی حجاز رفت و عبدالله بن زبیر را به قتل رسانید. حجاج که وصف خونریزی‌اش بسیاری از صفحات تاریخ را سیاه نموده، بیست سال بر کوفه امارت کرد و آنچه از جنایت خواست مرتکب شد. عبدالملک بن مروان هنگامی که برای پسر خود ولید پیمان خلافت گرفت، سفارش‌های اکیدی درباره حجاج بن یوسف به وی کرد و از او خواست حجاج را گرامی بدارد. مسعودی در مروج الذهب آورده است که از حسن بصری درباره عبدالملک پرسیدند.

گفت: چه بگویم درباره کسی که یکی از گناهان کوچکش حجاج بن یوسف است!

پس از عبدالملک، ولید به جای وی نشست. ولید از اینکه می‌دید امام سجاد علیه‌السلام از جایگاه والای اجتماعی برخوردار است در رنج بود و آرامش نداشت. از این رو توطئه قتل آن حضرت را چید و با فرستادن سمی برای حاکم مدینه، آن حضرت را به شهادت رسانید. برخی عقیده دارند که مباشر قتل امام سجاد، هشام بن عبدالملک بوده است.

۲- برنامه‌های هدایتگرانه امام سجاد(ع)

با وقوع حادثه کربلا شرایط فوق‌العاده ناگواری برای شیعیان به وجود آمد. امام حسین(ع) به همراه فرزندان و اهل بیت و شیعیان خود به شهادت رسیدند و آنان که باقی مانده بودند، جرأت ابراز وجود نداشتند. شیعیان به شدت تحت تعقیب قرار گرفته و سرکوب می‌شدند. شرایط بسیار سخت و پیچیده بود و به شکل ظاهر، تشیع نفس‌های آخر خود را می‌کشید. قاطعانه می‌توان گفت هیچ دوره‌ای برای شیعیان دشوارتر از دوران پس از حادثه کربلا نبوده است و چنین دوره‌ای مصادف بود با ایام امامت امام سجاد علیه‌السلام.

بنی‌امیه تلاش وافری بر اشاعه خرافات و اندیشه جبرگرایی و حاکم کردن جهل و باورهای غلط داشتند. آنان افکار جاهلی نژادپرستی و برتری قوم عرب بر دیگر اقوام را منتشر می‌کردند و جامعه را از روح علم و حقیقت‌یابی دور نگاه می‌داشتند

* امام سجاد(ع) در طول ۳۵ سال امامت، مسجد نبوی را مرکز فعالیت علمی و مبارزه خود با جهل و تباهی قرار داد و پایه‌های اولیه دانشگاه اسلامی را بنیانگذاری فرمود که این امر در دوران امام باقر و امام صادق علیهماالسلام به اوج خود رسید. امام سجاد با نقل روایات نبوی، احکام الهی را اشاعه داد و فقیهان برجسته‌ای را در این زمینه تربیت فرمود بسیاری از عالمان اهل سنت مانند شافعی، زهری و جاحظ او را دانشمندترین فرد زمان خود دانسته‌اند.

عمربن عبدالعزیز آن حضرت را به «سراج الدنیا و جمال الاسلام» وصف نموده و عبدالملک مروان که در اوج دشمنی و خصومت با امام بود روزی به آن حضرت عرض کرد: خداوند آنچنان که به شما علم و دین و پرهیزگاری عطا فرموده، به هیچ‌کس دیگر چنین عنایتی نکرده است.

از امام سجاد علیه‌السلام روایات متعددی در اثبات ولایت و امامت نقل شده است. آن حضرت به شخصی که درباره مسئله‌ای شرعی با ایشان مجادله می‌کرد فرمود: «اگر به خانه ما می‌آمدی، رد پای جبرئیل را به تو نشان می‌دادم! آیا کسی بیشتر از ما به سنت آگاهی دارد؟»

* یکی از ابزارهای مهم امام سجاد برای نشر معارف دین دعا است. آن حضرت در عصر اختناق اموی، با زبان دعا و مناجات همه آنچه که مسلمانان بدان نیاز دارند را به آنان عرضه داشت از برنامه‌های فردی و اخلاقی تا قوانین اجتماعی، سیاسی و کشوری. صحیفه کامله که پس از قرآن و نهج‌البلاغه سومین منبع اسلام است به عنوان اخت القرآن و زبور آل محمد مشهور است، حاوی ۵۴ دعای منقول از امام می‌باشد. مجموعه دعاهای امام بعدها در کتابی به نام صحیفه جامعه گردآوری گردید.

* از روش‌های دیگر امام انفاق و صدقه دادن است. از امام باقر نقل شده که آن حضرت کوله‌باری از غذا را بر دوش مبارک می‌کشید و در تاریکی شب برای فقیران می‌برد. پس از شهادت امام سجاد مشخص شد که سرپرستی صد خانواده را برعهده داشته است. همچنین نقل شده که آن حضرت دو بار اموال خود را در راه خدا تقسیم کرد. امام سجاد(ع) هر روز در ماه رمضان دستور می‌داد گوسفندی را سر ببرند و با آن غذایی آماده نمایند. آنگاه غذا را بین درماندگان و یتیمان تقسیم می‌کرد تا آنکه چیزی باقی نمی‌ماند. سپس خودش با نان و خرما افطار می‌کرد.

* یکی دیگر از سلاح‌های امام سجاد گریه بود. امام برای زنده نگاه داشتن نهضت عاشورا در هر فرصتی با چشمان اشکبار واقعه کربلا را یادآوری می‌فرمود تا آنجا که امام صادق(ع) آن حضرت را یکی از بکّائین پنجگانه برشمردند. [آنان طبق روایت عبارتند از آدم ابوالبشر، یعقوب و یوسف پیامبر، حضرت فاطمه و امام سجاد علیهم‌السلام].

هنگامی که شخصی به امام عرضه داشت آیا وقت آن نرسیده که اندوهتان پایان‌پذیرد؟ فرمود حضرت یعقوب دوازده پسر داشت، یکی از آنان مفقود شد و با آنکه می‌دانست زنده است، آن قدر در فراقش گریست که نابینا شد. اما من به چشم خود دیدم که شانزده نفر از اهل بیت به شهادت رسیدند. چگونه می‌توانم گریه نکنم؟

* بیشتر القاب امام سجاد(ع) دلالت بر پرستش و عبادت و ارتباط بی‌نظیر آن امام همام با معبود یگانه دارد: سیدالعابدین، زین الصالحین، سجّاد، ذوالثفنات(صاحب پینه‌ها؛ اشاره به پینه‌هایی دارد که در دست و زانو و پیشانی مقدس امام بر اثر سجده‌های طولانی آشکار شده بود) نقل شده است که رنگ چهره مبارک آن حضرت، هنگام وضو گرفتن تغییر می‌کرد و در نماز بر اندامش لرزه می‌افتاد و چون علت را جویا می‌شدند می‌فرمود من می‌خواهم در برابر پادشاه عظیمی بایستم.

سید ابوالحسن موسوی طباطبائی

قالیباف:

آمریکا و صهیونیست‌ها کمتر از ۴۸ ساعت در اغتشاشات داعش‌گونه شکست خوردند

رئیس مجلس شورای اسلامی ضمن قدردانی از زحمات پاسداران انقلاب در جنگ ۱۲روزه و اغتشاشات تروریستی اخیر، گفت: رژیم صهیونیستی و آمریکا در اغتشاشاتی که به سبک داعشی‌ها بود کمتر از ۴۸ ساعت شکست خوردند.

محمدباقر قالیباف، رئیس قوه مقننه ظهر شنبه (۴ بهمن‌ماه) با حضور در جمع کارکنان یگان حفاظت مجلس شورای اسلامی ضمن گرامیداشت اعیاد شعبانیه، اظهار داشت: خداوند را به خاطر حضور در جمع همرزمان و همسنگران خودم در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شکرگزار هستیم.

وی ضمن قدردانی از زحمات پاسداران انقلاب اسلامی در جنگ ۱۲ روزه و جنگ تروریستی اخیر، اذعان کرد: جنگ تروریستی مذکور به سبک داعشی‌هایی بود که دست به جنایت می‌زدند، کشتار می‌کردند و بی‌وطن، بی‌دین و ضددین بودند.

قالیباف با بیان اینکه این تروریست‌ها به تمام معنا دست‌پرورده رژیم صهیونیستی و آمریکا و ایادی‌شان بودند افزود: بر دست یکایک عزیزان بسیجی، پاسدار و فراجا باید بوسه زد که سرشان بریده شد، زنده‌زنده در آتش سوزانده شدند و یا به سختی مجروح شدند اما شجاعانه و مظلومانه در میدان حاضر بودند.

وی تصریح کرد: مدافعان ایران مظلوم بودند اما ذره‌ای از غیرت دینی و ملی خودشان دریغ نکردند لذا به ایستادگی و مقاومت آنها درود می‌فرستیم؛ آنها بر عهد خودشان با قرآن کریم، اهل بیت(ع) و امام(ره) ذره‌ای تردید نداشتند.

رئیس مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: رژیم صهیونیستی همانند اقدامی که در انفجار پیجرها انجام داد، در ایران نیز به صورت همزمان و سازماندهی شده و در شهرهای مختلف دست به اقدامات تروریستی زد اما با رشادت و ایثار افراد و همچنین نصرت الهی کمتر از ۴۸ ساعت، شکستی مفتضحانه‌تر از جنگ ۱۲روزه خورد.

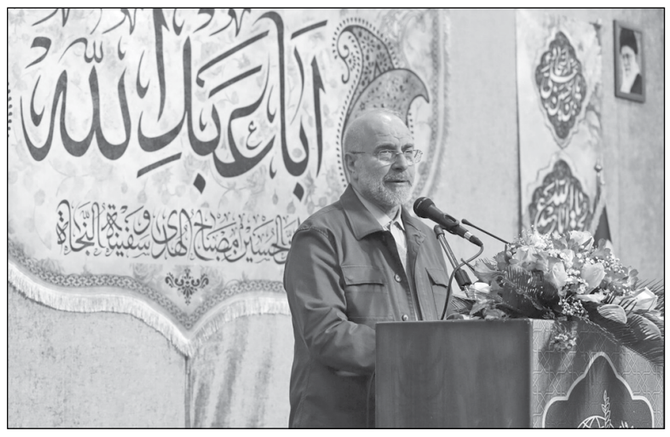

قالیباف با تاکید بر اینکه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از مردمی‌ترین مجموعه‌های نظام اسلامی است زیرا از دل، متن و بطن مردم عادی بیرون آمده است، افزود: سپاه در اردیبهشت سال ۵۸ شکل گرفت و مردم از اقشار مختلف به آن پیوستند زیرا سازمانی اینچنین قبلا وجود نداشت؛ به عنوان مثال دانشجو یا استادی در خارج از کشور یا یک بچه روستایی کشاورز و غیره دور هم جمع شدند لذا سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به تمام معنا برخاسته از دل مردم است.

سپاه پاسداران رویده از انقلاب اسلامی است

وی با بیان اینکه خصلت مردمی بودن سپاه پاسداران باید حفظ شود زیرا قبل از آنکه یک نهاد نظامی باشد، یک نهاد اجتماعی است، ادامه داد: به عبارتی سپاه پاسداران رویده از انقلاب اسلامی است و از متن مردم برآمده تا از انقلاب اسلامی دفاع کند؛ بر این اساس آداب به‌حق نظامی و فرامین کارهای نظامی نباید ما را از این خصلت جدا کند.

قالیباف با بیان اینکه سپاه در ماموریت‌های انسانی و اسلامی در مقابل تهاجم‌ها علیه ملت باید سپر بلای مردم باشد، بیان کرد: درواقع باید امنیت مردم در ابعاد مختلف امنیتی، نظامی، اجتماعی و فرهنگی حفظ و برقرار شود لذا سپاه پاسداران سپر نفوذناپذیر در میدان باشد، همچنین اگر خدایی ناکرده به مردم آسیبی رسید، پاسداران باید مرهم زخم‌ها باشند و ملت را در آغوش بگیرد. درواقع مُشت محکم سپاه پاسداران مانند حوادث اخیر باید بر سر دشمنان فرود بیاید.

رئیس قوه مقننه با تاکید بر اینکه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی علاوه‌بر حفاظت از امنیت کشور، حافظ هویت ملی، دینی و استقلال و عزت کشور است، گفت: امام خمینی(ره) در جمله‌ای فرمودند «اگر سپاه نبود، کشور نبود»؛ امروز چنین لباسی بر تن ما است لذا باید بدانیم جایگزین چه بزرگمردانی شده‌ایم. در همه برهه‌ها مانند سیل، زلزله، جنگ، جنایات داعش، حمله رژیم صهیونیستی، دفاع از حرم و غیره اگر سپاه نبود، آیا کشور بود! تردید نکنید که نبود.

سپاه، یک رسالت و مأموریت برای پاسداری از میهن، انقلاب، عزت و استقلال کشور است

وی عنوان کرد: جوانی و هویت ما با سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شکل گرفته که نعمت بزرگ الهی است لذا امیدوارم در این مسیر توفیق داشته باشیم؛ همچنین نباید فراموش شود که سپاه یک شغل اداری نیست بلکه یک رسالت و ماموریت برای پاسداری از میهن، انقلاب، عزت و استقلال کشور است.

قالیباف با اشاره به اینکه همگان باید وفادار مکتب امام(ره) باشند، گفت: بدون شک رهبر معظم انقلاب، بهترین مفسر این مکتب هستند؛ ایشان در یکی از مراسم‌های ۱۴ خرداد سال‌های گذشته، عقلانیت، معنویت و عدالت را به عنوان ویژگی‌های مکتب امام(ره) تبیین کردند که این سه ویژگی متوازن است و با هم معنا پیدا می‌کند.

رئیس مجلس شورای اسلامی بیان کرد: به عنوان یک پاسدار باید از این سه ویژگی مکتب امام(ره) توجه کنیم و نباید به سمت دوقطبی‌های کاذب و آلودگی‌ها حرکت کنیم زیرا خلاف این مکتب است؛ درواقع ما نباید اجازه دهیم چنین دوقطبی‌های کاذب شکل بگیرد و هر جا موارد آسیب‌زا و مضر برای منافع امت، انقلاب و ایران عزیزمان وجود دارد، در مقابلش بایستیم و نسبت به فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) گوش به فرمان باشیم.

به گزارش مهر، قالیباف در این زمینه، ادامه داد: شهید سلیمانی می‌گفت ما با افتخار برای برادران اهل سنت‌مان جان دادیم، لذا سپاه یعنی داشتن چنین دیدگاهی؛ بر این اساس در هر محیطی وارد می‌شویم باید با همین نگاه عمل کنیم که این هم بازمی‌گردد به انقلابی و اجتماعی بودن نهاد سپاه و داشتن دغدغه و درد دین، نه وابستگی به فلان قطب قدرت؛ ما فقط از دستور فرمانده معظم کل قوا و امام تبعیت می‌کنیم.

بازداشت قاتلان ۲ شهید پلیس در تهران و بوشهر

تعدادی دیگر از عوامل اغتشاشات اخیر در کشور دستگیر شدند

با تلاش نیروهای امنیتی و انتظامی تعداد دیگری از لیدرها و اغتشاشگران آشوب‌های اخیر در کشور دستگیر شدند.

به گزارش خبرگزاری پلیس، فرمانده انتظامی استان بوشهر اظهار داشت: در پی شهادت ستوان دوم «محسن شاهونی» از ماموران وظیفه‌شناس یگان ویژه فرماندهی انتظامی استان که در اغتشاشات اخیر شهر جم به شهادت رسیده بود، کارآگاهان مجرب پلیس آگاهی و ماموران فرماندهی انتظامی شهرستان جم، پس از تحقیقات علمی و میدانی و رصد اطلاعاتی موفق شدند محل اختفا متهم را شناسایی کنند و قاتل در مخفیگاهش واقع در یکی از روستاهای بوشهر دستگیر شد.

سردار حیدر سوسنی افزود: در این عملیات علاوه‌بر دستگیری عامل شهادت شهید «شاهونی»، ۳ قبضه سلاح شکاری و ۶۷۹ عدد فشنگ مربوطه کشف شد.

لیدر اصلی اغتشاشات در بیرجند دستگیر شد

همچنین سرهنگ حسن خضری، فرمانده یگان ویژه استان خراسان جنوبی گفت: با تلاش سربازان گمنام امام زمان(عج) و واحد رهایی گروگان یگان ویژه دو نفر از لیدرهای اصلی اغتشاشات اخیر که با هدف راهبندان و اغتشاش اقدام به درگیری و ضرب و جرح مأموران حافظ امنیت، تخریب اموال عمومی و آتش زدن خودروهای شهروندان در شهر بیرجند کرده بودند، دستگیر شدند.

شناسایی و دستگیری ۵۳ اغتشاشگر در دامغان

جانشین فرمانده انتظامی استان سمنان نیز از شناسایی و دستگیری ۵۳ اغتشاشگر و لیدر اصلی، در نتیجه اشراف کامل اطلاعاتی و عملیاتی پلیس در شهرستان دامغان خبر داد.

سردار سیدعلی میراحمدی با بیان اینکه یکی از متهمان در تحقیقات پلیسی، به تخریب شیشه‌های فرمانداری شهرستان دامغان اقرار کرد، افزود: برخورد قاطع و قانونی با عوامل اصلی ناآرامی در دستور کار انتظامی قرار دارد.

دستگیری ۱۹۴ لیدر اغتشاشات در چهارمحال و بختیاری

فرمانده یگان ویژه استان چهارمحال و بختیاری نیز در حاشیه اجرای دستگیری لیدر و هدایت کنندگان ناآرامی‌های اخیر، اظهار داشت: ماموران پلیس ویژه با استفاده از اطلاعات مردمی و اشراف مجموعه فرماندهی انتظامی شهرستان شهرکرد ۱۹۴ نفر از لیدرهای اصلی اغتشاشات اخیر در این استان را شناسایی و دستگیر کردند. سرهنگ بهروز آزاد با تاکید بر این که پلیس باید همه تلاش خود را برای برقراری نظم و امنیت به کار گیرد، افزود: در بازرسی از مخفیگاه این افراد، تعداد قابل توجهی ابزارآلات مورد استفاده از اغتشاشات شامل سلاح‌های گرم، سلاح سرد و وسایل و ابزار برای مقابله با مامورین و مردم کشف شد.

دستگیری عاملان شهادت استوار آرمین عباسی

همچنین دو عامل شهادت استوار آرمین عباسی در تهران دستگیر شدند.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، طبق اعلام پلیس تهران، ساعت ۲۱:۳۰ مورخه ۱۹ دی ماه ۱۴۰۴ افراد حاضر در پشت‌بام یک برج ۲۰ طبقه مسکونی در منطقه سعادت آباد اقدام به پرتاب اجسام سخت نظیر سنگ، قطعات آهن و به سمت مأموران یگان امداد پلیس تهران بزرگ کردند که در حال عبور از خیابان جمشیدی بودند.

بر اثر پرتاب اجسام سخت نظیر سنگ، قطعات فلز، شیشه و... به سمت مأمورین، استوار آرمین عباسی (۲۴ساله) از ناحیه سر مورد اصابت یک دریچه‌ای فلزی قرار گرفت که با وجود استفاده از کلاه ایمنی، از ناحیه سر به شدت دچار مجروحیت شد و با وجود انتقال به مرکز درمانی و انجام اقدامات درمانی، به علت شدت جراحت وارد شده به ناحیه سر به شهادت رسید.

در پی این حادثه، کارآگاهان اداره دهم پلیس آگاهی، با مراجعه به محل شهادت استوار آرمین عباسی و با انجام تحقیقات پلیسی و بهره‌گیری از تصاویر دوربین‌های مداربسته ساختمان ۲۰ طبقه‌ای که پرتاب اجسام سخت از آنجا صورت گرفته بود، موفق به شناسایی افرادی شدند که در شب شهادت آرمین عباسی در پشت‌بام حضور داشتند.

با تحقیقات پلیسی و با همکاری اهالی ساختمان، کارآگاهان موفق به شناسایی دو جوان به نام‌های «محمدرضا» و «امیرمحمد» شدند که شب حادثه به عنوان میهمان به منزل یکی از ساکنان ساختمان مراجعه کرده بودند.

با شناسایی محمدرضا و امیرمحمد به عنوان پرتاب‌کنندگان دریچه فلزی (عاملان شهادت شهید آرمین عباسی)، دستگیری این دو متهم در دستور کار کارآگاهان اداره دهم قرار گرفت. با شناسایی مخفیگاه محمدرضا (۳۰ ساله) در یکی از شهرهای شمالی کشور، کارآگاهان اداره دهم در ساعت یک بامداد روز جمعه مورخه ۳ بهمن ماه ۱۴۰۴ موفق به دستگیری محمدرضا شدند. با توجه به اعترافات صریح محمدرضا و با شناسایی محل کار امیرمحمد در منطقه سعادت‌آباد، کارآگاهان اداره دهم پلیس آگاهی تهران بزرگ در ساعت ۱۷:۰۰ روز جمعه مورخه ۳ بهمن‌ماه ۱۴۰۴، امیرمحمد (۲۴ ساله) را دستگیر و به اداره دهم منتقل کردند.

امیرمحمد پس از مواجهه حضوری با محمدرضا و در تحقیقات کارآگاهان، صراحتا به مشارکت در پرتاب دریچه آهنی منجر به شهادت استوار آرمین عباسی اعتراف و عنوان داشت که این اقدام به پیشنهاد وی صورت گرفته است.

چرا ایران به موتور جست‌وجوی ملی نیاز دارد؟

موتور جست‌وجوی ملی؛ تنها راه دسترسی به خدمات حیاتی در زمان قطعی اینترنت و تضمین استقلال دیجیتال کشور است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، در شامگاه پنجشنبه ۱۸ دی‌ماه، با هدف مهار آشوب و خنثی‌سازی شبکه ارتباطی عوامل تروریستی، دسترسی به اینترنت داخلی و بین‌المللی قطع و محدود شد.

در چنین شرایطی که دسترسی به گوگل و سرویس‌های جهانی قطع می‌شود، تنها راه باقی‌مانده برای دسترسی مردم به سایت‌های خبری، بانکی و خدماتی، استفاده از ابزارهای بومی و شبکه ملی اطلاعات است، در همین راستا، رسانه‌ها استفاده از جست‌وجوگرهایی مانند ذره‌بین و گردو را پیشنهاد دادند، اما گزارش‌های کاربران نشان داد که این ابزارها با مشکلاتی جدی مثل کندی، عدم بارگذاری (در مورد گردو) و کیفیت پایین نتایج روبه‌رو بودند.

سؤال اساسی اینجاست؛ چرا وقتی بیشترین نیاز را به این ابزارها داشتیم، آنها نتوانستند انتظارات را به‌طور کامل برآورده کنند؟

شاید بپرسید وقتی گوگل هست، چرا باید هزینه کنیم و موتور جست‌وجو بسازیم؟ پاسخ در امنیت ملی و استقلال دیجیتال نهفته است و در سه محور اصلی خلاصه می‌شود:

محور اول حاکمیت داده‌ها و امنیت ملی است. گوگل یک شرکت آمریکایی است و تابع قوانین آن کشور. در شرایط بحرانی، تحریم‌ها یا جنگ‌های سایبری، دسترسی به سرویس‌های گوگل می‌تواند قطع شود. داشتن یک موتور جست‌وجوی بومی، تضمین‌کننده این است که دسترسی مردم به اطلاعات داخلی و خدمات حیاتی (بانک‌ها، اخبار، خدمات دولت الکترونیک) وابسته به تصمیمات یک شرکت خارجی نباشد.

محور دوم اقتصاد دیجیتال و داده‌کاوی است. موتورهای جست‌وجو بزرگ‌ترین ابزار تبلیغاتی و شناخت سلیقه مردم هستند. وقتی تمام جست‌وجوها در گوگل انجام می‌شود، درآمد تبلیغاتی عظیم از کشور خارج می‌شود، همچنین داده‌های ارزشمند رفتار کاربران ایرانی (Big Data) در اختیار شرکت‌های خارجی قرار می‌گیرد که می‌تواند برای تحلیل‌های اقتصادی و اجتماعی علیه کشور استفاده شود.

محور سوم خدمات بومی‌سازی شده است. گوگل در زبان فارسی خوب عمل می‌کند، اما در درک ظرایف فرهنگی یا سرویس‌های محلی خاص (مثل خدمات محلی در یک شهر کوچک) ممکن است به‌خوبیِ یک موتور بومی که روی دیتای خالص ایرانی آموزش دیده است، عمل نکند.

زیرساخت‌های موردنیاز برای موتور جست‌وجو

ایجاد یک موتور جست‌وجوی واقعی (نه‌فقط یک پوسته) نیازمند سه لایه زیرساخت سنگین است:

لایه اول خزنده‌ها و ایندکس کردن است. موتور جست‌جو باید میلیاردها صفحه وب را دائماً بخواند و ذخیره کند، این کار نیازمند دیتاسنترهای عظیم با هزاران سرور و هارد دیسک‌های پرسرعت است تا نسخه‌ای از اینترنت را در خود جای دهد، هزینه نگهداری و برق این دیتاسنترها سرسام‌آور است.

لایه دوم الگوریتم‌های رتبه‌بندی است. این‌که چه سایتی اول نمایش داده شود، نیازمند ریاضیات پیچیده و هوش مصنوعی است تا اسپم‌ها را حذف و محتوای مفید را شناسایی کند. گوگل ده‌هاست روی این الگوریتم کار می‌کند و رسیدن به آن کیفیت زمان‌بر است.

لایه سوم زیرساخت هوش مصنوعی است که چالش جدید محسوب می‌شود. همان‌طور که شنیده‌اید، جست‌وجوی مدرن دیگر کلمه‌به‌کلمه نیست، بلکه مبتنی بر هوش مصنوعی و درک معنایی است. برای پردازش درخواست‌های هوش مصنوعی، دیگر CPU معمولی کافی نیست. نیاز به پردازنده‌های گرافیکی قدرتمند (GPU) مثل چیپ‌های پیشرفته شرکت انویدیا است. هر یک از این چیپ‌ها ده‌ها هزار دلار قیمت دارند و به‌دلیل تحریم‌ها، واردات آنها به ایران بسیار دشوار و گران است. آموزش مدل‌های زبانی فارسی برای موتور جست‌وجو نیازمند هزاران عدد از این پردازنده‌هاست.

تحلیل وضعیت فعلی؛ ذره‌بین و گردو

- ذره‌بین

این ابزار در واقع یک متاسرچ (Meta-Search) است. وقتی شما در ذره‌بین جست‌وجو می‌کنید، این ابزار درخواست شما را اغلب به گوگل یا بینگ می‌فرستد، نتایج را می‌گیرد و با نتایج داخلی ترکیب می‌کند و به شما نمایش می‌دهد، مزیت آن این است که کیفیت نتایج آن بالاست (چون از گوگل قدرت می‌گیرد) و در زمان اختلال اینترنت بین‌الملل، چون سرورهایش داخل ایران است، دسترسی به سایت‌های داخلی را تسهیل می‌کند، همچنین با ارائه بخش‌های فیلم و سریال، سعی در جذب کاربر دارد.

-گردو

گردو ترکیبی از مرورگر و موتور جست‌وجو است، مرورگر آن بر پایه کرومیوم است، این یعنی از همان هسته استانداردی استفاده می‌کند که گوگل کروم و مایکروسافت‌اِج استفاده می‌کنند. مزیت این کار این است که توسعه‌دهندگان ایرانی به‌جای اختراع دوباره چرخ، روی بومی‌سازی و امنیت تمرکز کرده‌اند. این مرورگر می‌تواند در زمان‌هایی که دسترسی به اینترنت بین‌الملل محدود است، به‌عنوان یک دروازه برای دسترسی به شبکه ملی اطلاعات و سایت‌های داخلی عمل کند.

اما مرورگرها و موتورهای جست‌وجوی ایرانی از نگاه کاربران ضعیف ارزیابی شدند که دلایل اصلی آن عبارتند از:

رقابت نابرابر با گوگل که تریلیون‌ها دلار سرمایه و ۳۰ سال تجربه دارد.

محدودیت سخت‌افزاری ناشی از تحریم‌ها که مانع ورود سرورهای قدرتمند و پردازنده‌های هوش مصنوعی موردنیاز برای پردازش‌های سنگین می‌شود.

چالش متاسرچ بودن، چرا که بسیاری از جست‌وجوگرهای ایرانی هنوز موتور جست‌وجوی مستقل (که صفر تا صد اینترنت را خودش ایندکس کرده باشد) نیستند و وابستگی فنی به نتایج خارجی دارند.

وجود ابزارهایی مثل گردو و ذره‌بین نه برای جایگزینی کامل گوگل، بلکه به‌عنوان یک پدافند غیرعامل و راهکار اضطراری ضروری است. آنها تضمین می‌کنند که در صورت قطع‌شدن ارتباطات بین‌المللی، شریان حیاتی اطلاعات داخل کشور قطع نشود. حرکت به‌سمت هوش مصنوعی در این ابزارها، گام بعدی و بسیار پرهزینه‌ای است که نیازمند سرمایه‌گذاری کلان دولتی در زیرساخت‌های پردازشی است.

ضرورت دستیابی به استقلال در لایه خدمات پایه شبکه ملی اطلاعات، موضوعی نیست که صرفاً در واکنش به بحران‌های اخیر مطرح شده باشد؛ بلکه ریشه در اسناد راهبردی و سیاست‌های کلان فضای مجازی کشور دارد.

سال‌هاست که شورای‌عالی فضای مجازی بر اهمیت داشتن جویش‌گری بومی تأکید دارد تا در بزنگاه‌هایی که دسترسی به اینترنت جهانی محدود می‌شود، جریان گردش اطلاعات در داخل کشور مختل نماند، با این حال، کارنامه اجرایی این سیاست‌ها با فرازونشیب‌های فراوانی همراه بوده است.

پروژه‌هایی که در دهه گذشته با عناوینی همچون یوز، پارسی‌جو و پارسیک و با تبلیغات زیاد رونمایی شدند، در عمل نتوانستند به زیست‌بوم پایدار دیجیتال کشور متصل شوند و پس از مدتی، به‌دلیل عدم توانایی در جذب کاربر و هزینه‌های سنگین نگهداری، به حاشیه رانده شدند یا به‌کلی متوقف شدند.

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد که در اواسط دهه نود شمسی، تلاشی متمرکز با بودجه‌ای بالغ بر ۱۷۰میلیارد تومان تحت عنوان طرح جویش‌گر بومی شکل گرفت. در آن برهه، از میان بیش از یکصد طرح پیشنهادی، روی تعداد محدودی از پروژه‌ها سرمایه‌گذاری شد.

اما تجربه آن دوران ثابت کرد که تزریق منابع مالی دولتی بدون داشتن مدل تجاری مشخص و زیرساخت فنی مقیاس‌پذیر، نمی‌تواند شکاف تکنولوژیک موجود با غول‌های فناوری دنیا را پر کند. بسیاری از آن پروژه‌ها که داعیه رقابت با گوگل را داشتند، امروز وجود خارجی ندارند و همین شکست‌های متوالی باعث شد استراتژی توسعه‌دهندگان داخلی تغییر کند.

رویکرد فعلی که در پلت‌فرم‌هایی مانند ذره‌بین و گردو مشاهده می‌شود، نتیجه درس گرفتن از همان تجربیات تاریخی است. سیاست‌گذاران و بخش خصوصی دریافتند که ایجاد یک موتور جست‌وجوی تمام‌عیار که کل وب را خزش کند، نیازمند دیتاسنترهای عظیم و پردازشگرهایی است که تأمین آنها در شرایط تحریمی بسیار دشوار است.

ازاین‌رو، تمرکز از «تولید موتور جست‌وجوی پایه» به‌سمت «خدمات‌دهندگان لایه کاربری» و مدل‌های واسط (Meta-Search) تغییر جهت داد تا شاید از این طریق، با هزینه‌ای کمتر، پاسخی برای نیازهای فوری کاربران در شرایط اضطرار فراهم شود؛ هرچند وقایع اخیر نشان داد که این تغییر استراتژی نیز هنوز تا رسیدن به نقطه اطمینان‌بخش فاصله دارد.

تجربه جهانی و ضرورت تغییر نگاه؛ چرا بخش خصوصی به‌تنهایی نمی‌تواند؟

بررسی تجربه‌های موفق جهانی نشان می‌دهد که دستیابی به استقلال دیجیتال بدون دخالت و حمایت مستقیم حاکمیت ممکن نیست. کشورهایی که امروز به‌عنوان قدرت‌های سایبری